

[Undervisningsministoren.]

bindelse med udbygning af forskellige institutioner og endelig ved en drøftelse af et lovforslag om universitetsstyrelse og universitetsorganisation. Derfor fandt jeg det rigtigt at lade disse spørgsmål ligge, til vi skulle behandle disse lovgivningsarbejder.

Et område til lod jeg ligge, og det var også med fuldt overlæg, nemlig spørgsmålet om ungdommens uddannelsesfond. Der vil efter folketingets juleferie komme et forslag til en reform på hele dette vigtige område, og jeg fandt det derfor rimeligt at tage denne drøftelse dér.

I forbindelse dermed vil jeg gerne i min fremsættelsestale give en kort redegørelse også for det, som har været draget frem her i dag, og som er vigtigt: overvindelsen af geografiske vanskeligheder ved en mere lige adgang til uddannelse, end vi har nu. Jeg tænker derved på de befordringsordninger, som jeg håber det vil lykkes at få gennemført faste og ensartede regler for til og med de 19-årige. I øjeblikket er problemet om disse befordringsordninger jo et problem, der vedrører aldersgrupperne fra 16 til 19 år, ganske specielt efter folkeskolens ophør og til og med HF-eksamen, studentereksamen, handelsgymnasieeksamen osv. Derfor vil jeg altså tillade mig også i dag at lade disse ting ligge; dem vil der blive rig lejlighed til at vende tilbage til.

Herefter vil jeg gerne prøve, om jeg kunne sammenfatte noget af det, der er sagt her, i nogle enkelte punkter, for det første med hensyn til, hvad der er uddannelsens mål og hensigt. Ja, dér kan jeg i og for sig ikke føje meget til det, der er sagt her i dag; det kan der skrives bøger om, og det er der gjort, og det kan der holdes mange taler om, og det er der måske også gjort; der har endda også været tilløb til det her i dag. Jeg mener, at det er et væsentligt mål at give de unge reelle kundskaber. Jeg ved godt, hr. K. B. Andersen, at det lyder konservativt at sige det — nogle vil måske endda sige reaktionært — men jeg har gjort det fuldt bevidst, fordi jeg har en fornemmelse af, at der i meget af den debat, der føres om uddannelse og undervisning, er ligesom en tendens til at overse, at det nu også er de ting, man skal bruge til senere uddannelse eller senere erhverv, som skal

læres i skolen; derfor har jeg ønsket at sætte en streg under det ved denne lejlighed.

Men dernæst er der et andet og væsentligt formål, og dér er jeg enig i det, der er sagt af adskillige ordførere her i dag: at tilfredsstille behov, som de unge og som mennesker har for at skaffe sig viden og udvikle deres evner og deres anlæg eller for at arbejde med det, de har lyst til; det er også en vigtig opgave. I samvirket mellem disse opgaver ligger undervisningssystemets hovedopgave, og det er nok en opgave, som ikke altid er lige let at løse.

Jeg skal give hr. Poul Dam ret i, at det er et positivt træk, et opløftende træk, at der i disse år hos eleverne i skolen og hos de unge er en overordentlig stor interesse for, hvad det er, man skal lære i skolen og i uddannelsen i det hele taget, og om det nu er rigtigt eller nødvendigt at beskæftige sig med alt det, man lærer. Det er et absolut positivt træk; det vil jeg gerne sætte en streg under i forbindelse med det, som hr. Poul Dam sagde. Men det udelukker nu ikke, at vi dog også holder fast ved det, som må være en væsentlig ting i ethvert uddannelsessystem: at give det fond af viden, som man har brug for dér, hvor man bliver placeret.

I den forbindelse er der spørgsmålet om, hvad skolen eller uddannelsessystemet skal sige imod. Skal det være en støttepille for det bestående, eller skal det engagere til en samfundsdebat? Sådant stillede hr. K. B. Andersen det meget enkelt op. Jeg ville sige det på den måde, som jeg mener jeg sagde det i min redegørelse, at det er vigtigt at give disse kundskaber, men samtidig at skabe den kritiske indstilling hos de unge, at være med til at give dem den, men ikke en kritisk indstilling i retning af et ganske bestemt mål. Dér er jeg enig i det, som hr. Knud Bro sagde: vi har ikke en klar definition af, hvad vi vil med de unge — jeg tror, citatet er korrekt — og så vil jeg føje til: en sådan klar definition skal vi heller ikke have, men vi skal sætte de unge i stand til at drøfte, at analysere og at finde frem til et standpunkt, en stillingtagen. Om den så vil være for det bestående eller for en del af det bestående og for ændring på visse områder, må i og for sig være de unges egen sag. Hr. Knud Bro nævnte i forbindelse med disse ting Sokrates, og det er nok slet ikke noget